

JOZUA

Kern

Het boek Jozua gaat over de opvolger van Mozes, Jozua, die het volk Israël het land Kanaän in mag leiden. Jozua, die eerst Hosea (= hij redt) heet, krijgt van Mozes de naam Jozua (Jehosjua = de HEER redt). De Israëlieten krijgen het goed in Kanaän, wanneer ze de Thora onderhouden, heeft Mozes aangegeven. Maar met de wet alleen redt Israël het niet. Daar is ook genade en waarheid voor nodig ('De wet is door Mozes gegeven, de genade en de waarheid zijn er door Jezus Christus - Jehosjua Messiaach - gekomen', Joh. 1:17, HSV). Jozua is een voorafschaduw van Jezus. (Hebr. 4:8) Ook wij redden het niet met alleen de wet. We hebben de genade van Jezus nodig.

Opbouw

In het eerste hoofdstuk, waarin de opdracht van de Heer aan Jozua klinkt, zien we al in het kort de structuur van het hele boek:

vers		hoofdstuk	
1:5	- niemand zal kunnen standhouden	1-12	- verovering van het land, een actief volk
1:6	- het land dat Ik hun geven zal	13-21	- erfdeel wordt niet in bezit genomen, een passief volk
1:7,8	- leg het wetboek niet terzijde	22-23	- toespraak Jozua: houd je aan de Thora afpraak volk: wij zullen ons houden aan de Thora

Kernteksten

De kern van dit bijbelboek ligt besloten in de volgende teksten:

- Het land was al veroverd, maar er waren zeven stammen overgebleven die hun grondgebied nog niet hadden verdeeld. Jozua zei tegen de Israëlieten: 'Hoe lang moet die besluiteloosheid nog duren? Wanneer neemt u nu eindelijk het land in bezit dat de HEER, de God van uw voorouders, u geschonken heeft?' (Joz. 18:1-3, NBV)
- Wees sterk en zeer moedig, door nauwlettend te handelen overeenkomstig heel de Thora die Mozes je geboden heeft (Joz. 1: 7, HSV)

God heeft het land, de erfenis, gegeven. Maar het volk doet er niets mee. Jozua en het volk worden opgeroepen om zich te houden aan de Thora en zich zo in dienst van God te stellen.

Lijnen

Het begin van het boek Jozua komt overeen met het begin van het boek van de Psalmen:

Joz. 1:8 Dit boek met deze Thora moet je dag en nacht overdenken. [-]

Dan immers zul je je wegen voorspoedig maken.

Ps. 1 Welzalig de man die zijn vreugde vindt in de Thora van de Heer en zijn Thora dag en nacht overdenkt. [-]

Al wat hij doet zal voorspoedig gaan. [-]

Want de Heer kent de weg van de rechtvaardigen.

Het Oude Testament (de Tenach) bestaat uit de Thora (wet, onderwijs), de Neviim (profeten) en de Chetuvim (geschriften).

In de Hebreeuwse bijbel begint de Neviim met Jozua en de Chetuvim met de Psalmen. Zowel het begin van de Neviim als het begin van de Chetuvim slaan terug op de Thora, zoals de teksten hierboven laten zien.

De Neviim loopt van Jozua tot en met Maleachi. Aan het eind van Maleachi staat opnieuw eenzelfde oproep: 'Denk aan de Thora van Mozes, Mijn dienaar, die Ik hem geboden heb'. (Mal. 4:4, HSV)

Dus, de Thora loopt door alles heen. Door de wet te houden zien we de bedoeling van God, zien we Jezus. De wet brengt vrijheid. (zie Deuteronomium)

Uitgelicht

Jozua is één van de twaalf verspieders. Samen met Kaleb geeft hij aan dat het mogelijk is om Kanaän te veroveren, als de Heer meegaat. Het is een moedig man, een goed strateeg. Maar in hoofdstuk 1 wordt Jozua toch vier keer opgeroepen om sterk en moedig te zijn (1:6,7,9,18). Vers 7 geeft aan hoe we deze oproep moeten lezen. Jozua moet sterk en moedig zijn door nauwlettend te handelen overeenkomstig de Thora. Ditzelfde zien we terug in Efeze 6 waar het gaat over de wapenrusting van God als uitwerking van de oproep om sterk in de Heer te zijn.

In het eerste deel van Jozua (hoofdstuk 1-12) staan de bekende verhalen over de verdrijving van de Kanaänieten. De lessen die hieruit kunnen worden getrokken zijn:

Jericho (sterke stad, wordt ingenomen): als je op God vertrouwt, wordt het onmogelijke mogelijk.

Ai (klein dorp, Israël wordt verslagen): als je niet op God vertrouwt, wordt het mogelijke onmogelijk.

Het tweede deel (hoofdstuk 13-21) gaat over het erfdeel, het erfelijk bezit. Bij een erfenis denken we aan:

- sterven (= st - erven = stil worden - erfenis halen). De Kanaänieten sterven voor Israël en uiteindelijk sterft God zelf, Jezus, om Zijn volk te laten erven.
- ontvangen. Je hoeft er niets voor te doen, maar je moet de erfenis wel ergens in ontvangst gaan nemen. Israël vindt dat teveel gevraagd en doet niets. Veel gelovigen zijn net zo gemakzuchtig en pakken de erfenis van God niet aan. Anderen zeggen dat je er zelf juist wel wat voor moet doen. (Rom. 5 en 6)

In Jozua zegt God: Doe er wat mee! Hoe dan? Door sterk te zijn en naar de wet te leven (zie kernteksten), door te aanvaarden wat God geeft.

In het derde deel (hoofdstuk 22-24) roept Jozua het volk nadrukkelijk en herhaaldelijk op om God te dienen. Het volk bevestigt een aantal keer dat het dat zal doen. Daarna sterft Jozua. En dan komt het boek Richteren ... waarin iedereen doet wat goed is in zijn ogen.

Opgemerkt

De verhalen over hoe de Kanaänieten worden verdreven, roepen de vraag op of onze God net zo is als de Allah van bijv. de strijders van de Islamitische Staat nu. Was ook dat geen genocide?

Hierbij is het goed om een aantal dingen te bedenken:

- voorgeschiedenis: er zit 400 jaar tussen de belofte aan Abram en de verovering van Kanaän. God zegt dat Hij wacht tot de maat van de ongerechtigheid van de Amorieten vol is. (Gen. 15)
- ernst: zelfs de omringende volken spreken hun afschuw uit over de grove vorm van heidendom van de volken in Kanaän (kinderoffers, slangenverering).
- eenmalig: de uitroeiing van de Kanaänieten is een eenmalige gebeurtenis, op één plaats, in één land. In dat land begint God opnieuw, met Israël.